

Nr 110

Av herrar **Jacobson** i Vilhelmina m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar.

Kungl. Maj:t har i statsverkspropositionen till årets riksdag på driftbudgeten föreslagit att inga nya tjänster skall inrättas vid Norrlands lantbruksförsöksanstalt Röbbäcksdalen under budgetåret 1957/58. Som motive-ring anför Kungl. Maj:t den nu pågående utredningen angående forskningen, undervisningen och försöksverksamheten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök. Beträffande statens växtskyddsanstalts filial avslås framställningen om assistent med motivering att återhållsamhet med tillsättandet av nya tjänster bör iakttagas. På kapitalbudgeten föreslår Kungl. Maj:t att medel anvisas för uppförande av en arbetarbostad samt för vissa yttre arbeten, tillhopa 100 000 kronor.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök har hemställt om att tre nya tjänster skulle inrättas vid Norrlands lantbruksförsöksanstalt under året, nämligen en förste assistent i Ce 27, en institutionsvaktmästare i Ce 12 samt ett kontorsbiträde i reglerad befordringsgång. Styrelsen hänvisar därvid dels till Kungl. Maj:ts proposition nr 116/1955 och dels till Röbbäcksdalsutredningens betänkande. På kapitalbudgeten har styrelsen bl. a. hemställt om uppförande av tre förmansbostäder samt en maskinhall för jordbruksdriften under hänvisning dels till röbbäcksdalsutredningen och dels till motionerna I: 44 och II: 51 vid 1956 års riksdag. Styrelsen för statens växtskyddsanstalt har hemställt om inrättande av en assistenttjänst i reglerad befordringsgång. Styrelsen hänvisar härvid bl. a. till 1949 års växtskyddsutrednings förslag till inrättande av en större filial för Norrland.

Kungl. Maj:ts förslag skulle innebära en ytterligare allvarlig fördröjning av den för det norrländska jordbruket så betydelsefulla verksamheten vid Norrlands lantbruksförsöksanstalt.

Redan 1949 års riksdag fattade principbeslut om inrättande av en försöksinstitution på jordbrukets område vid Röbbäcksdalen. Vid 1952 års riksdag beslöts att en statsagronomtjänst skulle inrättas. Riksdagen beslöt vidare att en filial till statens växtskyddsanstalt skulle inrättas och anvisade medel till anställande av en förste assistent som föreståndare samt ett kontorsbiträde. Vid 1953 års riksdag anvisades medel till anställande av en statsagronom i Ce 33 samt en driftsledare i Ce 21. Vid 1954 års riksdag beslöts att en filial till statens maskin- och redskapsprovningar skulle inrättas, och medel anvisades till en överassistenttjänst i Cg 29. Sedan dess

har ingen ytterligare tjänst beviljats vid Norrlands lantbruksförsöksanstalt.

Under åren 1951—1956 har en betydande investering i form av markförvärv, dikning, byggnader m. m. skett. Bland medelsanvisningarna kan nämnas att 1 080 000 kr. anslagits till uppförande av institutionsbyggnad och försökslada samt därmed sammanhängande yttre arbeten. Med dessa investeringar har riksdagen avsett att institutionen skall ta sikte på mera allmännorrländska problem och sålunda intaga en särställning gentemot försöksgårdarna. Den institutionsbyggnad som uppförts bör också kunna tillåta en mera avancerad forskning i samarbete med övriga avdelningar vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök. De byggnader, som ovan omnämnts, är klara för inflyttning den 1 februari 1957. Till inredning av byggnaderna har hittills anvisats 48 000 kr. och dessutom har i årets statsverksproposition föreslagits ytterligare medel. Till bränsle, lyse och vatten har beräknats åtgå en årlig summa av 22 700 kronor.

För bedrivande av försöksverksamheten anslogs 24 000 kr. för budgetåret 1956/57. För år 1957/58 kommer enligt statsverkspropositionen en mindre uppräknig av detta anslag att ske på grund av stegrade arbetskostnader. Detta försöksanslag går nu nästan helt åt till anställande av tillfällig arbetskraft för skötsel av fältförsöken. I fråga om resurser för bedrivande av forsknings- och försöksverksamhet ligger således Röbbäcksdalen avsevärt efter de äldre försöksgårdarna, som förutom ett försöksanslag av samma storleksordning också disponerar över en assistenttjänst. Under de två år, som försöksverksamheten pågått, har en icke obetydlig verksamhet startats efter de riktlinjer som röbbäcksdalsutredningen dragit upp. Därvid har sikte tagits på en i framtiden betydligt utökad verksamhet. Kommer personalfrågan ej att lösas får sannolikt fler av de startade undersökningarna avbrytas.

Det kan icke anses välbetänkt att på detta stadium hålla tillbaka en verksamhet, för vilken redan så stora penningssummor investerats. Byggnaderna måste värmas upp utan att de fyller det ändamål, som de avsetts för, statsagronomens arbetstid åtgår nu till stor del till manuellt arbete på försöksfälten och till maskinskrivning etc. Det är därför av allra största vikt att organisationen snarast utbygges på det sätt som röbbäcksdalsutredningen föreslagit och riksdagen i princip godkänt.

Om således personalfrågan vid anstalten är ytterst brännande, så är de återstående byggnadsfrågorna inte mindre viktiga. Det är således av största vikt att ytterligare två bostäder utöver den av Kungl. Maj:t föreslagna uppföres under året. Det är mycket svårt att i dagens läge erhålla kompetent arbetskraft till jordbruket och en absolut förutsättning är att kunna erbjuda tjänstebostäder. I sammanhanget bör också påpekas att det måste bli väsentligt billigare att uppföra tre bostäder på en gång än att bygga endast en åt gången. Den föreslagna maskinhallen är avsedd för jordbruksdriftens maskiner. Man är nu hänvisad till att förvara maskinerna utomhus

eller i äldre rivningsfärdiga hus på tomtområdet. Då maskinerna far mycket illa av att förvaras på detta sätt och detta i sin tur inverkar menligt på jordbruksdriftens ekonomi, är det av största vikt att maskinhallen snarast uppföres.

Beträffande assistenttjänsten vid växtskyddsanstaltens norrlandsfilial är det av största vikt att den snarast inrättas. Växtskyddsfilialen kommer nu att inhysas i den tidigare nämnda institutionsbyggnaden i avvaktan på egen byggnad. Först bör betonas nödvändigheten av att den inrättade filialen får de resurser som växtskyddsutredningen föreslagit och som är erforderliga för att filialen skall någorlunda kunna fylla sina uppgifter inom sitt vidsträckta verksamhetsområde, som omfattar de fyra nordligaste länen. Enligt växtskyddsutredningens av riksdagen i princip godkända förslag skall en filial av den större typen inrättas vid Röbbäcksdalen. Trots att filialen nu varit i verksamhet sedan våren 1953 och blivit alltmer engagerad i såväl upplysnings- som försöksverksamhet har den icke erhållit någon personalförstärkning utan är fortfarande en s. k. enmansfilial. Eftersom filialen nu temporärt fått förbättrade arbetslokaler synes det synnerligen angeläget att en assistenttjänst snarast inrättas, så att utbyggnaden av filialens verksamhet möjliggöres.

Det bör slutligen påpekas att det norrländska jordbruket verkligen är i trängande behov av en utvidgad forsknings- och försöksverksamhet och att behovet av en sådan är brådskande. Avfolkningen av de norrländska jordbruken går för närvarande mycket snabbt på grund av dålig lönsamhet. Med stor sannolikhet kan utbyggnaden av Norrlands lantbruksförsöksanstalt bidra till en lönsamhetsförbättring och därmed också bidra till att hindra jordbrukets avfolkning i denna del av vårt land. Det bör således inte råda någon tvekan om att utbyggnaden av Röbbäcksdalen bör fullföljas efter de riktlinjer som riksdagen tidigare i princip godkänt.

Med stöd av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av 1957 års statsverksproposition måtte besluta, att på kapitalbudgeten under rubriken Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar anvisas 90 000 kr. till uppförande av maskinhall för jordbruksdriften, 165 000 kr. för uppförande av ytterligare tre förmansbostäder och till yttre arbeten 153 000 kronor och till dikning 4 800 kronor.

Stockholm den 22 januari 1957

Uddo R. Jacobson Ragnhild Sandström Henning Gustafsson
Skellefteå

E. Oskar Åkerström Carl Östlund Gösta Skoglund